

Espiritualitat sense religió

L'«espiritualitat sense religió» és un tema que està damunt la taula dels pensadors de les religions, però sobretot al carrer. És possible una espiritualitat sense religió?, es pregunten no només els pensadors, sinó els creients de les religions. I un grup cada cop més nombros de persones els respon: no sé si és possible, però nosaltres ja l'estem vivint.

El llibre *Espirituals sense religió* (Fragmenta, 2015) neix de la necessitat de respondre aquesta pregunta que fa temps que apareix en debats de pensadors. De la necessitat de saber fins a quin punt tot allò que plantegen ja s'està vivint i de quin manera. És un títol contundent, que contraposa dues paraules que fins no fa gaire anaven de bracet i es consideraven sinònimes: espirituals i religió. Per tant, és un títol que necessita una explicació o, millor dit, una definició per saber de què i de qui estem parlant.

Les persones «espirituals», en el llibre, són aquelles que, al marge o a la frontera de la religió, troben altres camins per transcendir-se, per meravellar-se i encarnar-se: la natura, el silenci, el compromís, l'art, la ciència, la cultura, el coneixement... Són persones que dediquen un temps a la seva espiritualitat, que la tenen verbalitzada i, sobretot, en-

carnada, és a dir, que n'han fet acció i contemplació.

En el llibre, la «religió» és sinònim d'institució religiosa i, segons paraules de Vigil, del que anomenariem sistemes «religionals»: formes, dogmes i creences.

Poden semblar unes definicions massa simples, però són les que viu un grup emergent i gens menyspreable de persones. Aquest interès per l'espiritualitat, en un moment en què el fenomen religiós sembla estar en crisi, ens mostra que, malgrat les religions, seguim sent persones religioses. És per això que és difícil contraposar les paraules espiritual/religiós perquè de fet no les separa més que la voluntat que expressa l'espiritualitat de demarcar l'ésser religiós de la religió, perquè no s'hi reconeix, perquè no la necessita, i és per això que busca una nomenclatura que no l'etiqueti.

En veure aquest esclat d'espiritualitat que vessa de la copa de les religions, em pregunto fins a quin punt estem davant d'una crisi passatgera de les religions, o bé ens trobem davant d'una evolució espiritual de la humanitat que comporta viure la religiositat més enllà de les religions, com si fos un vestit que s'ha fet massa petit.

Si seguim aquesta reflexió, l'espiritualitat no l'hauríem d'entendre, únicament,

com una resposta a una crisi de les religions, sinó que l'hauríem d'emmarcar en un temps de crisi global sistèmica que ha de comportar, i ja ho estem veient, una nova manera de posicionar-se en el món, de relacionar-se amb la terra, entre les persones i amb el propi ésser. I aquesta manera de posicionar-se, des d'aquesta tríada, comporta una espiritualitat que vol anar més enllà, però no només de les religions, sinó dels paràmetres pels quals es regeix el món actual.

I en aquest posicionar-se en el món d'una altra manera, es defensa el valor de ser persona per damunt del materialisme i de la cultura del *fer* i del *tenir*. És a dir: «tenir menys per tenir-se més». Això comporta un compromís per millorar el món des del dia a dia, que és un compromís global perquè es considera que tot està interconnectat. I aquest compromís comporta la responsabilitat de cada un de ser protagonista de la seva vida, de no deixar les pròpies decisions als altres, d'implicar-se, de no fer el que toca, o el que s'ha fet sempre, sinó allò que hom creu que ha de fer.

I una altra qualitat que engloba tota la resta: l'amor; l'amor cap a un mateix, cap als altres, cap al cosmos/Déu, i cap a la terra on vivim.

Laia de Ahumada